

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, व्यापार प्रशासन उपसमूह
अधिकृत छैठौं तहको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

लिखित परीक्षाको विषय, पूर्णाङ्क, परीक्षा प्रणाली, प्रश्नसंख्या, अंकभार र समय निम्नानुसार हुनेछ ।

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अंक भार	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान	३०	वस्तुगत : बहुवैकल्पिक प्रश्न	३० X १	३०	२ घण्टा
	प्रशासन तथा व्यवस्थापन र ऐन नियम	७०	तर्कयुक्त समस्या समाधान	२ X २०	४०	
			छोटो उत्तर	३ X १०	३०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	तर्कयुक्त समस्या समाधान	२ X २०	४०	२ घण्टा ३० मिनेट
			छोटो उत्तर	६ X १०	६०	

द्रष्टव्य :

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक परीक्षा प्रणालिमा प्रत्येक प्रश्नका चारवटा संभाव्य उत्तर हुनेछन जसमध्ये एउटा सही उत्तर छनोट गरी लेख्नु पर्नेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न निर्माण गर्दा सामान्यतया सेवा/समूह सम्बन्धी विषयबाट ७०% (सत्तरी प्रतिशत) र बाँकी अन्य विषयबाट सोधिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २०% (बीस प्रतिशत) अङ्क कटौत गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस वापतको अङ्क दिइने छैन र कटौत पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न सोधिने परीक्षामा कुनै प्रकारको मोबाइल, क्यालकुलेटर जस्ता सामाग्री प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- प्रथमपत्र र द्वितीयपत्रको परीक्षा २ सत्रमा हुनेछ । प्रथमपत्रको परीक्षा सकिएपछि लगत्तै द्वितीयपत्रको परीक्षा हुनेछ ।
- परीक्षाको माध्यम नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुनसक्ने छ ।
- प्रत्येक पत्रको उत्तिर्णाङ्क ४०% (चालिस प्रतिशत) हुनेछ । सबै पत्रमा न्यूनतम उत्तिर्णाङ्क प्राप्त नगर्ने उम्मेदवारहरू अन्तर्वार्तामा सम्मिलित हुन योग्य हुनेछैनन् ।
- अन्तर्वार्ता र शैक्षिक योग्यता
  - अन्तर्वार्ताको अङ्क भार - ३०
  - शैक्षिक योग्यताको अङ्कभार - ३

शैक्षिक योग्यता वापतको अङ्क : न्यूनतम शैक्षिक योग्यता वापत प्रथम श्रेणीलाई ३, द्वितीय श्रेणीलाई २ र तृतीय श्रेणीलाई १ अङ्क प्रदान गरिनेछ ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै विषयवस्तु समावेश गरिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको संभन्तुपर्दछ ।
- यस पाठ्यक्रममा उल्लेख भएका विषयहरूका अतिरिक्त समसामयिक घटना तथा विषयवस्तुहरूका सम्बन्धमा समेत प्रश्न सोध्न सकिनेछ ।

प्रथमपत्र : (क) सामान्य ज्ञान

१. नेपालको आर्थिक, भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, राजनैतिक, वैज्ञानिक अवस्था वारे जानकारी
२. नेपालको प्रचलित संविधान र संवैधानिक विकासवारे जानकारी
३. विज्ञान र प्रविधिका विकासवारे सामान्य जानकारी
४. नेपालको योजनाबद्ध विकासवारे सामान्य जानकारी
५. वातावरण प्रदूषणका कारकतत्वहरू र प्रदूषण नियन्त्रणका लागि भएका प्रयासहरू
६. नेपालका प्रमुख प्राकृतिक स्रोतका सम्बन्धमा जानकारी
७. विश्वका समसामयिक राजनैतिक वैज्ञानिक र खेलकुद सम्बन्धी जानकारी
८. दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन (SAARC)
९. नेपालको पर्यटन तथा हवाई क्षेत्रको विकासवारे जानकारी
१०. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण सम्बन्धी ऐन नियमहरूको जानकारी
११. सेवा /समूहसंग सम्बन्धित विषयको ज्ञान

(ख) प्रशासन तथा व्यवस्थापन

१. सार्वजनिक प्रशासनको परिचय र नवीनतम अवधारणा
२. प्रशासनिक विधिहरू :- कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण, कार्य मूल्यांकन र नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको संगठन संरचना तथा कार्यविधि
३. संगठनात्मक व्यवहार, समूहगत गतिशीलता र समूहगत कार्य
४. व्यवस्थापनमा मनोबल, उत्प्रेरणा, बृत्तिविकास र निर्णय प्रक्रिया
५. व्यवस्थापनमा अधिकार प्रत्यायोजन, समन्वय, सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन, अभिलेख व्यवस्थापन र उत्तरदायित्व
६. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र महत्व
७. आयोजना व्यवस्थापन
८. विश्वव्यापीकरण, उदारीकरण र सार्वजनिक संस्थानको अवधारणा र प्रयोग
९. Proficiency in using office application software

(ग) ऐन नियम

१. नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३
२. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३
३. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरूको सेवाका सर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६
४. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७
५. नागरिक उड्डयन नियमावली, २०५८
६. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०६७
७. हवाई सुरक्षा व्यवस्था नियमावली, २०४६
८. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
९. गैर सैनिक हवाई उडान (सिभिल एभिएसन) ऐन, २०१५ तथा नियमावली, २०५२
१०. जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
११. करार ऐन, २०५६
१२. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ तथा नियमावली, २०५९
१३. निजीकरण ऐन, २०५०
१४. विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०४९
१५. उपभोक्ता हित संरक्षण ऐन, २०५४
१६. आयकर ऐन, २०५८,
१७. मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
१८. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली २०६४
१९. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको संगठनात्मक संरचना
२०. नेपालमा हवाई यातायातको विकाशक्रम र चुनौति
२१. हवाई नीति, २०६३

द्वितीयपत्र : सेवा सम्बन्धी

1. Organization

- 1.1 Purpose of Organization
- 1.2 Organization and its Environment
- 1.3 Basic Organization Design

2. Management

- 2.1 Concept of Management
- 2.2 Nature and Scope of Management
- 2.3 Modern Management Techniques, MBO, MIS

3. Business Ethics

- 3.1 Basic concepts of Business Ethics
- 3.2 Role in Decision Making Process
- 3.3 Process of social change
- 3.4 Ethical Issue and Corporate Social Responsibility

4. Building Effective Leadership Skills

- 4.1 Leadership and Management
- 4.2 Types of Leadership
- 4.3 Contemporary Leadership Skills Issues

5. Effective Delegation

- 5.1 Delegation
- 5.2 Principle of Delegation
- 5.3 Process of Delegation
- 5.4 Problem in Delegation
- 5.5 Communication and Delegation
- 5.6 Steps in Delegation

6. Conflict Management

- 6.1 Meaning and Types of Conflict Management
- 6.2 Conflict and Competition
- 6.3 Power, Politics, Conflict and Negotiation

7. Business and Society

- 7.1 Changing Concept and objective of Business
- 7.2 Social Responsibilities of Business
- 7.3 Social Audit

8. Organization and Development

- 8.1 Concept and objective of Organization Development
- 8.2 Process of Organization Development and Action Research
- 8.3 Organization Development Intervention Techniques and Approach

9. Global Business

- 9.1 International Business, Scope, Importance, Benefit
- 9.2 International Business Environment (Economic, Political, Legal, Cultural and Technological)
- 9.3 Trade barriers, tariff and non-tariff barriers

10. Business Communication

- 10.1 Meaning of Communication
- 10.2 Need and Objective of Communication
- 10.3 Verbal and Non verbal communication channel
- 10.4 Process of Communication
- 10.5 Essentials of Good Communication
- 10.6 Communication Barriers

11. Share and Debenture

- 11.1 Concept of shares, stock exchange, face value, market value, dividend, equity shares, preference shares, bonus shares
- 11.2 Issue of debenture, Method of debenture
- 11.3 Difference between share and debenture
- 11.4 Valuation of shares and goodwill

12. Investment Management

- 12.1 Nature and Scope of Investment Management
- 12.2 Importance of Investment Management
- 12.3 Investment media and Features of investment media
- 12.4 Risk in investment and types of risk

13.HRM

- 13.1 Meaning, Scope and Objective of Personnel Management
- 13.2 Recruitment (Sources, Selection, Process, Training)
- 13.3 Performance Appraisal, Techniques, Promotion, Career Planning
- 13.4 Wages, factors affecting wages policy

14.Business Economy

- 14.1 Meaning, Nature and Scope of Business Economy
- 14.2 Market Forces in Solving Economic Problem
- 14.3 Circular Flow of Income and Expenditure
- 14.4 Revenue Concept (Total Revenue, Marginal, Average and other relationship)
- 14.5 Modern Theory of Rent
- 14.6 Role of Trade Union and Collective Bargaining in wage determination
- 14.7 Interest (Liquidity, Preference)
- 14.8 Profit (Dynamic, Innovation, Risk Bearing and Uncertainty Bearing Theories)
- 14.9 Inflation, Causes and Control of Inflation
- 14.10 Pricing Policy and Practices

15.Strategic Management

- 15.1 Meaning, role and different strategies of management
- 15.2 Relevance of strategic management and its benefit
- 15.3 Strategic Management in Nepal

16.Corporate Strategy and Planning

- 16.1 Nature, Scope and Need for Systematic Strategic Planning
- 16.2 Growth, Advantages and Limitation of Systematic Corporate Strategic Planning
- 16.3 Key elements in the corporate strategic planning process in different organization context
- 16.4 Uses and Techniques of Analysis for Corporate Strategic Planning
- 16.5 Strategic Fit and SWOT (Strength, Weakness, Opportunity and Threat)

17. Convention on International Civil Aviation, Chicago 1944.

18. ICAO Safety Management System सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान

19. ICAO Universal Safety Oversight Audit Programme (USOAP) सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान